

трибуна

arsenal® 10

Приемник на в. „Заводска трибуна“
Издание на „Арсенал“ АД

Успиваме заедно

На стр. 2

19 юли 2024 г. • година XIV • брой 333

Акценти

Адрес на редакцията: гр. Казанлък, бул. „Розова долина“ 100, офис 8 (срещу Митницата)

ОТЛИЧЕН УСПЕХ ЗА НОВИТЕ АРСЕНАЛСКИ ИНЖЕНЕРИ

11 специалисти от „Арсена-

нал“ АД защитиха на 10 юли образователно-квали-

ни работи са свързани с производството на специалната продукция в

сенал“ получиха отлични оценки.

Председател на държавната изпитна комисия бе проф. д-р инж. Койчо Атанасов, а в състава ѝ бяха още: преподавателите в Инженерно-педагогически факултет – Сливен на Техническия университет в София проф. д-р инж. Милко Йорданов, доц. д-р инж. Михаела Топалова, д-р инж. Мина Цонева, д-р инж. Венцислав Димитров, д-р инж. Пламен Угринов, гл. асистент д-р инж. Веселина Димитрова, ръководителя на направление „Образование, квалификация и кариерно развитие“ в

„Арсенал“ АД инж. Владимир Чучумиев и д-р инж. Жан Иванов от „М+С Хидравлик“ АД.

В залата по време на защитите присъстваха и много близки на дипломантите.

Продължава на стр. 4

Новите инженери заедно с членовете на изпитната комисия

ификационна степен „магистър“ по специалността „Технология на машиностроенето“. Осем оценки отличен и три много добър – така ги оцени изпитната комисия. Защитата на дипломните работи бе в Учебния център на дружеството. Всички диплом-

оръжейното предприятие.

На 8 юли още 10 казанлъчани, сред тях двама арсеналци, защитиха магистърска степен в същата специалност. Изпитът се проведе в градата на Техническия колеж в Казанлък. Кадрите на „Ар-

сенал“ получиха отлични оценки.

Председател на държавната изпитна комисия бе проф. д-р инж. Койчо Атанасов, а в състава ѝ бяха още: преподавателите в Инженерно-педагогически факултет – Сливен на Техническия университет в София проф. д-р инж. Милко Йорданов, доц. д-р инж. Михаела Топалова, д-р инж. Мина Цонева, д-р инж. Венцислав Димитров, д-р инж. Пламен Угринов, гл. асистент д-р инж. Веселина Димитрова, ръководителя на направление „Образование, квалификация и кариерно развитие“ в

„Арсенал“ АД инж. Владимир Чучумиев и д-р инж. Жан Иванов от „М+С Хидравлик“ АД.

В залата по време на

защитите присъстваха и много близки на дипломантите.

Продължава на стр. 4

Ветеранът оръжейник Колю Шахов: КАТО ЧУЯ „АРСЕНАЛ“, СЪРЦЕТО МИ ТРЕПВА

За 100-те години на „Арсенал“ в Казанлък ветеранът дари 100 книги на фирмения библиотека

На 16 юли ветеранът оръжейник Колю Шахов навърши 93 лята. Почти е връстник на „Арсенал“ от установяването му на казанлъшка земя. И до днес заводът е в сърцето му.

Продължава на стр. 5

За резервации в ресторант „Орешака“: 0700 70 717, www.oreshaka-bg.com

СТАНИ ЧАСТ ОТ НАШИЯ ЕКИП!

„НИМЕКС“ ЕООД

Ресторант „Орешака“

EIK 123094839

ТЪРСИ ДА НАЗНАЧИ

- Хигиенисти;
- Сервитьори;
- Готвачи;
- Управители.

Необходим документ при кандидатстване:

*Автобиография

За повече информация: 0700 70 717

НОВО!

Дигитален Ваучер Храна

Социална придобивка от ново поколение, с която работодателите мотивират служителите си, пестят време и оптимизират разходите си.

100% дигитално решение, с което служителите:

- + Плащат лесно и бързо с телефон или пластика
- + Имат достъп до мобилно приложение
- + Следят баланса и разплащанията си

Идънред България е оператор на ваучери за храна и лидер в предплатените корпоративни решения за служителите.

За повече информация сканирайте QR кода или посетете: www.edenred.bg/edenred-plus/voucher-hrana

ПГ „ИВАН ХАДЖИЕНОВ“:

УЧИЛИЩЕ И БИЗНЕС – УСПЯВАМЕ ЗАЕДНО

Със силен екип и много работи успехме в неизбежен. Днес благодарим за положените усилия на всеотдайния хаджиновски екип от учители, служители, родители, ученици, партньори и при-

ПГ „Иван Хаджинов“

празнина на училището ревновахме паметника на патриот Иван Хаджинов – с финансова подкрепа на „Капрони“ АД. Това се случи след проведени консултации

и споделено професионално мнение на скулптора Велин Дечков и обсъдени съвети и прякото изпълнение на реставрацията на биста-паметника от художника Евгени Чальков. Благо-

кателство – обновяване на алеята и прилежащите територии, свързвани сградите за теоретично обучение с корпула са за практическо обучение. Вече бе спечелен

проект по ПУДОС, за изграждане на пергола, която да се превърне в своеобразна класна стая на открито. Желаехме да разширим и пространството в тази част на училищния двор и „завалях“ нови предложения за осиновени идеи.

Някак естествено, най-голямата фирма в региона – „Арсенал“ АД, като наш партньор, при най-скъпо струващата инициатива – подновяването на настилката на алеята и нейните разклонения. Благодарим на генералния директор г-н Николай Ибушев за осигурения финанс ресурс за строително-ремонтните дейности! Благодарим на главния архитект на „Арсенал“ АД г-н Георги Костадинов за идеяния проект и на главния счетоводител г-н Добрин Драгнев за отношението при реализирането на този проект. Благодарим на посредника и защитника на идеята, големия приятел на гимназията, г-н Владимир Чучумиев, ръководител на направление „Образование, квалификация и кариерно развитие“ в „Арсенал“ АД. Благодарим и на фирмата изпълнител – „Протех груп“ ООД, Стара Загора, с ръководител г-н Добрин Добрев.

Гървата осиновена идея, веднага след нашето предложение за дейностите по обновяването, дойде от г-жа Румяна Крачева, управител на фирма „Крес“ Д ЕООД. С професионализма на

тях и на г-жа Полина Карамфилова, организатор обучение, за посредничеството при стартирането на дейността. Благодарим на управителя на фирма „Диел – Монтаж“ ЕООД г-н Илия Палазов и неговия екип за проекта и монтажа на осветителните тела. Благодарим г-н Николай Слиров – управител на фирма ЮМТ АД за финансова обезпеченост на скамейките за отдих, разположени по дължина на алеята.

Общата стойност на осиновените идеи, съфинансираны със средства от бюджета и средства по проект към ПУДОС, надхвърля 100 000 лева. Нека имаме смели мечти за подобряването на материали база в училището, което, освен емблема на красивия град, е и все по-желана територия за гимназистите. Да отправим поглед и към корпуса

за практическо обучение, до който води новата алея.

След обсъждане и взето решение от педагогическият съвет на гимназията обновеното дворно пространство получи заслужено име Алей „Успяваме заедно“. Заедно винаги можем повече,

Дългогодишно е партньорството между „Арсенал“ и Механото

атели, който с много труд води гимназията ни към покоряване на все по-трудни и все по-високи върхове.

В навечерието сме на вековния юбилей от основаването на Професионална гимназия „Иван Хаджинов“ – Казанлък. Поредицата от инициативи и събития вече е факт. През изминалата учебна година поставихме началото на честванията. По идея на ръководството на училището на вниманието на фирмите партньори и на обществеността бе предложена инициативата „Осинови си идея“.

Идея за обновяване, реновиране и реставриране на значими обекти от дворното пространство на училищен парк „Механото“. Нашите фирми партньори, приятели на училището и хора със специално и емоционално отношение към миналото, настоящото и бъдещето на познатото емблематично училище заявиха своята подкрепа.

В навечерието на 99-я патронен

директор на „Арсенал“ инж. Николай Ибушев

и съпредседател на изпълнителния директор г-н Любомир Дянков за финансова подкрепа и на посредника при реализирането на финансиранието г-н Иван Кирилчев. Благодарим и на фирмата изпълнител на обновяването на постамента с управител г-н Жельо Тодоров. Със средства от училищния бюджет за празника се погрижихме да обновим озеленяването в парк „Механото“.

Пред нас е ново предизви-

дадим на изпълнителния директор г-н Любомир Дянков за финансова подкрепа и на посредника при реализирането на финансиранието г-н Иван Кирилчев. Благодарим и на фирмата изпълнител на обновяването на постамента с управител г-н Жельо Тодоров. Със средства от училищния бюджет за празника се погрижихме да обновим озеленяването в парк „Механото“.

Пред нас е ново предизви-

и същи цех 1/110 „Арсенал“ става и тяхната дъщеричка Иван, която е записана в ДГ „Братятино“, известна като арсеналската детска градина.

Първа работа в оръжейната започва Иван. Става слюсер – тогава една нова за него дейност. „Когато имаш желание, подкрепа и си по-сториен, винаги можеш да започнеш нещо ново. След завършването на училището в Троян се занимавах с производство на столове. Това е един от поминъците за много хора в Орешак. Селото е голямо, с около 2000 жители, има няколко дървообработващи предприятия. Работих в едно от тях, защото

заплащашето бе добро, по-голямата част от продукцията е за износ. Трябваше ми време, за да навлязя в занаята, правехме столове, участвах съм във всички етапи на производството им. Орешак е известен и като курортен център, в селището има много

изпитани практики, които помагат не само за професионалната реализация, но и носят социален ефект.

„За двама работещи тук е много удобно. Идвайки на работа, водим детето в детската градина, а когато си тръгваме, го вземаме. При нас се работи само редовна смяна и затова тази придобивка много улеснява живота

възрастови формации, включително и при миете в родния си край. Когато постъпва в „Арсенал“ АД, той е приятно изменен, че тук работническият спорт е запазен като в старите времена. Веднага се включва в отбора и дори печелят турнира през 2018-а. Контузия обаче го кара да спре това занимание. „Съсъх коленни връзки, затова вече не мога да рискувам здравето си, жалко. В завода обаче има много момчета, които са много добри. Изобщо Казанлък е футболен район, много хора играят. Вървам, че, ако клубовете намерят добро финансиране, могат да използват този потенциал и да го развият, а от тук да се появят някои от новите футболни звезди на България“, надява се Иван.

Той е убеден, че когато една фирма поддържа добра социална политика, грижи се за професионалната квалификация на своите кадри и предоставя различни възможности за изява, тогава и работниците винаги ще бъдат мотивирани – и в професионален, и в личен план.

Димитър Бахчеванов

Иван Йонков е от близо осем

години в „Арсенал“ АД, а вече

е сред първенците в Алеята на

трудовата слава. Родом е от троянското село Орешак. Учит е в

Професионална гимназия по меха-

ноелектротехника в Троян. Специ-

алността, която придобива, е ав-

и същи цех 1/110 „Арсенал“

– става и тяхната дъщеричка

Иван, която е записана в

ДГ „Братятино“, известна като

арсеналската детска градина.

Първа работа в оръжейната

започва Иван. Става слюсер –

тогава една нова за него дейност.

„Когато имаш желание, подкрепа

и си по-сториен, винаги можеш

да започнеш нещо ново. След

завършването на училището в

Троян се занимавах с производ-

ство на столове. Това е един от

поминъците за много хора в

Орешак. Селото е голямо, с

около 2000 жители, има няколко

дръвообработващи предприя-

тия. Работих в едно от тях, за-

щото бе добро, по-голямата

част от продукцията е за износ.

Трябваше ми време, за да на-

влязя в занаята, правехме

столове, участвах съм във

всички етапи на производ-

ство им. Орешак е известен

и като курортен център,

в селището има много

томързор, но никога не е работил като такъв. В Казанлък ида, след като се запознава с приятелката си Габриела Георгиева, чийто род е от Шейново. Двамата решават, че по-големият град дава повече възможности и през 2017-а се установяват в Казанлък. И двамата стават арсеналици, работят в един

и същи цех 1/110 „Арсенал“

– става и тяхната дъщеричка

Иван, която е записана в

ДГ „Братятино“, известна като

арсеналската детска градина.

Първа работа в оръжейната

започва Иван. Става слюсер –

тогава една нова за него дейност.

„Когато имаш желание, подкрепа

и си по-сториен, винаги можеш

да започнеш нещо ново. След

завършването на училището в

Троян се занимавах с производ-

ство на столове. Това е един от

поминъците за много хора в

Орешак. Селото е голямо, с

около 2000 жители, има няколко

дръвообработващи предприя-

тия. Работих в едно от тях, за-

щото бе добро, по-голямата

част от продукцията е за износ.

Трябваше ми време, за да на-

влязя в занаята, правехме

столове, участвах съм във

всички етапи на производ-

ство им. Орешак е известен

и като курортен център,

в селището има много

тому

рьзор, но никога не е работил

като такъв. В Казанлък ида, след

като се запознава с приятелката

си Габриела Георгиева, чийто род

е от Шейново. Двамата решават,

че по-големият град дава повече

възможности и през 2017-а се ус-

таняват в Казанлък. И двамата

стavат арсеналици, работят в един

и същи цех 1/110 „Арсенал“

– става и тяхната дъщеричка

Иван, която е записана в

ДГ „Братятино“, известна като

арсеналската детска градина.

Първа работа в оръжейната

започва Иван. Става слюсер –

тогава една нова за него дейност.

„Когато имаш желание, подкрепа

и си по-сториен, винаги можеш

да започнеш нещо ново. След

завършването на училището в

Троян се занимавах с производ-

ство на столове. Това е един от

поминъците за много хора в

Орешак. Селото е голямо, с

около 2000 жители, има няколко

дръвообработващи предприя-

тия. Работих в едно от тях, за-

щото бе добро, по-голямата

част от продукцията е за износ.

Трябваше ми време, за да на-

влязя в занаята, правехме

столове, участвах съм във

всички етапи на производ-

ство им. Орешак е известен

и като курортен център,

в селището има много

тому

рьзор, но никога не е работил

като такъв. В Казанлък ида, след

като се запознава с приятелката

си Габриела Георгиева, чийто род

е от Шейново. Двамата решават,

че по-големият град дава повече

възможности и през 2017-а се ус-

таняват в Казанлък. И двамата

стavат арсеналици, работят в един

и същи цех 1/110 „Арсенал“

– става и тяхната дъщеричка

Иван, която е записана в

ДГ „Братятино“, известна като

арсеналската детска градина.

Първа работа в оръжейната

започва Иван. Става слюсер –

тогава една нова за него дейност.

„Когато имаш желание, подкрепа

и си по-сториен, винаги можеш

да започнеш нещо ново. След

завършването на училището в

Троян се занимавах с производ-

ство на столове. Това е един от

поминъците за много хора в

Орешак. Селото е голямо, с

около 2000 жители, има няколко

дръвообработващи предприя-

тия. Работих в едно от тях, за-

щото бе добро, по-голямата

част от продукцията е за износ.

Трябваше ми време, за да на-

влязя в занаята, правехме

столове, участвах съм във

всички етапи на производ-

ство им. Орешак е известен

и като курортен център,

в селището има много

тому

рьзор, но никога не е работил

като такъв. В Казанлък ида, след

като се запознава с приятелката

си Габриела Георгиева, чийто род

ГОДИНИТЕ НА ВЪЗХОДА 2012 – 2023

В този период „Арсенал“ АД е с водеща позиция в националната икономика, емблема на българската отбранителна индустрия и най-големият работодател в страната.

Според класациите на различни престижни специализирани издания от 2018 г., „Арсенал“ е първи по размера на активите и печалбата си сред фирмите от оръжеенния бранш. Активите са увеличени 6 пъти за последните 10 години; инвестициите в производствени мощности са огромни; усвояват се нови изделия; в производствената листа позициите са над 200; пазарите се разширяват; международният авторитет се покачва неимоверно; приходите от продажби нарастват с бързи темпове; трудовите въз награждения рязко скочат – с незапомнен ръст за последните 30 години; кадровата политика придобива нови измерения; непрекъснато се назначават нови работници и специалисти; развива се невиждана в друго предприятие социална дейност.

В края на предибилейната 2023-а година дружеството е изключително стабилно във всяко отношение.

– в Европа, Близкия изток, Азиатско-тихоокеански регион, Африка, Северна и Южна Америка.

Уникалната продукция на дружеството впечатля-

тимента супорни материали.

Иновациите във всички сфери на дейност, усвояването на новите изделия и обновяването на оборудването и съоръженията върят ръка за ръка с новите технологии и процеси, които характеризират високото технологично ниво на фирмата. Примерите са повсеместни и трудно избрими.

От 2007 г. досега в експлоатация са въведени стотици машини с ЦПУ. Към момента изградените участъци с машини с ЦПУ са най-големите в страната.

Сред най-важните инновационни постижения в „Арсенал“ са: нови фрезови обработващи центри, стругове, струро-фрезови обработващи центри; подновени преси за формоване и изпичане на гума и бакелити; нови машини в участъците за точно леене и леене под налягане; най-новата 5-осна машина за производство на твърдославен инструмент, унищален струг с ЦПУ за обработка на твърди и твърдославни материали; нови фрезови центри и ерозийни машини в участъка за формообразуващ инструмент; нов участък с шлайф машини с ЦПУ за поансони и матрици; профилношлайф машина с ЦПУ за профилния инструмент; нови преси и подновена термообработка в пресовото производство за изстрели; автоматизирано оборудване за производство на куршуми в комплекти с високоскоростни контролно-измервателни машини; автоматизирани линии за прахово боядисване и др.

Производствените обекти

Разширяването на продуктовата гама, въвеждането на нови технологии и иновативно оборудване изискват обновяване на съществуващите и изграждане на нови производствени обекти във фирмата. Дейност, която в „Арсенал“ никога не спира.

Заводът в гр. Стара Загора

Само за година, от септември 2022 г. до септември 2023 г., в „Арсенал“ са реализирани **11 важни обекти**. Сред тях са прецистителната станция в Завод 4, газификацията на завода в Мъглиж, противопожарния водем на полигона за изпитване на оръжия, боеприпаси, взривни вещества и пиротехнически изделия. Изградени са нови складове на различни площици на територията на предприятието и газопроводни отклонения на цехове в Завод 1 и в Завод 5. Разшириено е киселинното депо в Завод 3, завършено е строителството на линия за анодна оксидация с оцветяване, изградена е котелна централа на дървен чипс в Завод 2. Създадена е една от най-големите у нас фотоволтаични инсталации.

През 2023 г. „Арсенал“ АД закупи още един завод – в гр. Стара Загора. Разширятата застроена площ е над 12 декара, изградени

са инфраструктура и удобни транспортни връзки. Сградният фонд е напълно обновен и модернизиран. Оборудването, което е много скъпо, ще бъде максимално автоматизирано, ще се използват роботи-манипулатори. Ще се работи 24/7, ще бъдат осигурени много нови работни места.

Мария Рашкова
Продължава в бр. 334

EDEX 2018, Ню Кайро, Египет

IDEF 2021, Истанбул

Напълно е обезпечено с дългосрочни договори. На световните пазари „Арсенал“ е сред компаниите, заемащи първите места.

Благодарение на мениджърския екип, на директорите на заводите, на всички ръководни кадри и на целия колектив, фирмата прави своите огромни крачки в не обратимия си напредък.

Уникалната продуктова листа

В „Арсенал“ АД са изградени и развити мощности за серийно производство на стрелкови оръжия и артилерийски системи: картечни пистолети „Шипка“, автомати „Арсенал“, картечници „Арсенал“, зенитни установки за сухопътните и морските сили; гранатохвъргачки – револверен тип, гранатомети „Арсенал“, минохвъргачки; на различни видове боеприпаси и техните компоненти: патрони и изстрели; ръчни гранати; различни видове взривватели и др. Гражданското производство включва инструментална екипировка, ловни и спортни оръжия и боеприпаси.

Международните изложения

Благодарение на „Арсенал-2000“ АД – генерален търговски представител на „Арсенал“ АД, маркетингов и търговски лидер на световния пазар в отбранителната индустрия, компанията е разпознаваема, конкурентоспособна, значима и желана от клиентите

ва посетителите на всички големи международни специализирани изложби на военна техника, сигурност и отбрана по целия свят. Сред знаковите участъци на компанията през годините са престижните изложения: IDEX, Абу Даби, ОАЕ; DEFEXPO, Ню Делхи, Индия; LAAD, Рио де Жанейро; IDEF, Истанбул, Турция; ХЕМУС, Пловдив, България; INDODEFENCE, Джакарта, Индонезия; EUROSATORY, Париж, Франция; EDEX, Ню Кайро, Египет; DSA, Куала Лумпур; FIDAE, Сантяго; D&S, Банкок, Тайланд; EXPODEFENSA, Богота, Колумбия; IQDEX, Багдад, Ирак; Vietnam Defence, Ханой; D&S, Банкок; DEFEXPO, Гуджарат; ЦМА, Лангаун, Малайзия и др. Към 2023 г. „Арсенал“ АД работи 100% за износ. Дружеството е представено в 186 държави, има пазари в над 120 страни по света. Търговската политика на фирмата е да не остане точка по света, където продукцията на „Арсенал“ да не е представена, и да се завоюват нови пазари.

Икономическият растеж

Водената от мениджърския екип активна и целенасочена инвестиционна политика и неколкократно увеличена номенклатура на производствени изделия довеждат до **бърз икономически растеж**. Нетните приходи от продажби достигат невиждан ръст от 6,2 пъти. Това води и до покачването на нетната печалба на дружеството до фантастичните 14,6 пъти. Чувствително се повишава и капиталът на дружеството, достигайки ръст от 4,6 пъти. Добрите резултати водят и до растеж на общата стойност на активите в дружеството с над 5,2 пъти. В края на 2022 г. персоналът е нараснал 1,2 пъти, прес 2024 г. е близо 10 000 души. От около 15 години „Арсенал“ е най-големият работодател в България. Направените инвестиции надхвърлят 200 млн. лева. С бързи темпове се разширяват и социалните придобивки. Подобрени са условията за труд и почивка, а средната работна заплата нараства 4 пъти. Само през 2022 г. работните заплати са увеличавани 5 пъти, като общото увеличение е с 63%, с което размерът на заплатите изпреварва инфлацията. През 2024 г. средната работна заплата в „Арсенал“ е над 2200 лв., по този показател фирмата е на първо място в машиностроенето. Ваучерите за храна са уве-

5-осна машина Valter за производство на твърдославни инструменти, б-6110

Заваръчен робот, 1-120

личени на 200 лева месечно, като годишно достигат 3000 лв., което е близо заплата и половина допълнително за всеки работещ в дружеството.

Новите технологии и иновативното оборудване

„Арсенал“ има развити технологии, каквито няма в цяла България – тук се обработват над 200 000 асor-

От стр. 1

ОТЛИЧЕН УСПЕХ ЗА НОВИТЕ...

Проф. Койчо Атанасов поздрави лично всеки за успешно приключилия изпит

Новите инженери бяха поздравени от инж. Чучумишев, който подчертва, че благодарение на направените промени в подготовката, резултатите, постигнати от арсеналици, са много по-добри. Той напомни, че магистърската степен е само един етап

В залата на Учебния център присъстваха и много от близките на дипломантите

Димитър Бахчеванов

от живота им и им пощела да имат амбицията да прилагат на практика придобитите знания и умения в производството, а най-смелите да продължат своето образование, защитавайки докторска степен. „Бъдете уверени, че вие винаги ще имате подкрепата на ръководството на „Арсенал“ АД – така, както сте я имали и досега“, допълни той.

„АРСЕНАЛ“ АД - КАЗАНЛЪК

СТИПЕНДИАНТСКА ПРОГРАМА

Стипендантската програма на „АРСЕНАЛ“ АД е част от фирмата политика за привличане на млади специалисти, на които осигурява възможност за развитие и постигане на високи степени в професионалната реализация.

За стипендантската програма могат да кандидатстват студенти, обучаващи се в редовна форма на инженерните специалности на Технически университет - София и Технически университет - Габрово, както и инженерно-химични и физични дисциплини на Химико-технологичен и металургичен университет - София, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ и Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас, имащи приложение във фирмата.

С предимство се разглеждат молбите на завършилите средното си образование ученици от казанлъшките училища, независимо от профила им, и приети за студенти.

За периода на обучение фирмата осигурява месечни стипендии на студентите до 780 лева и изплаща технически семестриални такси (**сумарно до 8000 лева годишно според успеха**). Тези суми представляват значително перо за бюджета на всяко семейство със студент-стипендант. На арсеналските стипендии се осигурява възможност за провеждане и на платени студентски стажове във фирмата. Допълнително предимство е възможността за продължаване на образоването в магистърска степен, включително и в европейски университети, по определени от дружеството специалности.

След завършване на висшето си образование всички стипендии ще имат осигурено работно място по специалността във фирмата, гарантирано от двустранно подписан договор, **с ангажимент за работа в компанията за срок от 5 години**.

Стипендантска програма за учебната 2024/2025 година

„Арсенал“ АД определи пълни стипендантски програми по следните професионални направления от Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления (редовно обучение):

- 5.1. Машинно инженерство – 3 броя;
- 5.2. Електротехника, електроника и автоматика – 2 броя;
- 5.3. Комуникационна и компютърна техника – 1 брой;
- 5.9. Металургия – 1 брой;
- 5.10. Химични технологии – 5 броя.

Кандидатите за участие в Стипендантската програма могат да подадат молба в отдел „Кадри“, на е-адрес: kadri@arsenal-bg.com или на пощенски адрес: град Казанлък 6100, бул. „Розова долина“ № 100; тел. 0431/6-31-33, като приложат удостоверение за записване от съответния ВУЗ.

Срок за подаване: 30.08.2024 г.

Обявяване на класирането: 10.09.2024 г.

„Арсенал“ АД

Предлага работа за

**ИНЖЕНЕР ХИМИЧЕСКИ ПРОЦЕСИ
В ЗАВОД 4**

ЗАДЪЛЖЕНИЯ:

1. Разработва нови технологии и подобрява съществуващите, с цел увеличаване на производителността на труда и намаляване на разходите на основни и спомагателни материали, ел.енергия и др., оказващи влияние на качеството и себестойността на произвежданата продукция в областа на корозионната защита на готовата продукция съобразно изискванията на нормативно техническите документи;
2. Постоянно контролира качеството на различните покрития и консервация на корозионна защита, обуславящи пригодността на готовата продукция за удовлетворяване на изискванията в съответствие с предназначението ѝ;
3. Извършва необходими разчети за химикали и другите материали, необходими за изпълнение на утвърдените технологии и оформя съответната документация и ги представя за утвърждаване по съответния ред;
4. Анализира и систематизира получените резултати от измервания и изпитвана на готовата продукция и информира за тях ръководителя на отдела;
5. Участва при разработването и внедряването на нормативно техническите документи за използваните в производството сировини и материали, както и при установяване на разходните норми и допустимия брак в производството;
6. Анализира произвеждащите от качествата на сировините и материалите и от съблудявания технологичен режим причини за допуснатия брак и дава предложения за отстраняване;
7. Участва в приемателните комисии при извършване на ремонти на оборудването и съоръженията и дава мнения относно качеството на извършваните ремонти;
8. Провежда текущ контрол по състоянието на технологичното оборудване и уведомява ръководителя на отдела за установени нередности;
9. Участва при съставянето на актове и протоколи за качеството на материалите и за допуснатия в производството брак и ги подписва.

НЕОБХОДИМА КОМПЕТЕНТНОСТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЛЪЖНОСТТА

1. Да знае техническата и технологическата документация на производството;
2. Да знае нормативните актове и вътрешните инструкции, определящи изискванията за качествените параметри на готовите изделия;
3. Да знае реда и изискванията за извършване на химико-физическите измервания, анализи и изпитвания в хода на производството;
4. Да знае стандартите, нормативите и други изисквания за оформяне на резултатите от извършените химически изследвания и анализи.

ИЗИСКВАНИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА

1. Висше, специалност „Химия“;
2. Стаж по специалността – 1 година;
3. Нормативните актове, свързани с българските държавни стандарти.

Работещите в „Арсенал“ ползват всички придобивки от социалната програма на дружеството, включително ежемесечните ваучери за храна, празничните бонуси и бонусите към работната заплата.

Желаещите да кандидатстват могат да изтеглят документи от сайта на „Арсенал“ АД: www.arsenal-bg.com/kadri, да ги получат от Офис № 1 „Пропуски“ на Централния портал на дружеството в Казанлък бул. „Розова долина“ № 100, или в Офиса на „Арсенал“ АД в Стара Загора – бул. „Цар Симеон Велики“ № 118.

Попълнените документи могат да бъдат изпратени на електронен адрес: kadri@arsenal-bg.com или подадени в посочените офиси в Казанлък и Стара Загора.

Всички позиции, за които „Арсенал“ АД търси работници и специалисти, са публикувани на фирмения сайт:

<https://www.arsenal-bg.com/jobs>

Тел. за контакти: 0882987799; 0882987754; 0431/57747; e-mail: kadri@arsenal-bg.com

Продължа от стр. 1

ВЕТЕРАНЪТ ОРЪЖЕЙНИК КОЛЬО ШАХОВ: КАТО ЧУЯ ...

И не само – на тази достолеп-
на възраст Кольо Шахов се
отличава със завидно точна
памет и е един от малцината
останали живи извори на ис-

Кольо Шахов в къщата си в Овощник

торията на предприятието за
времето, когато е бил част от
него. А то никак не е малко. 45
години Кольо Шахов е делил и
делил, и празник със завода.
Затова днес, 30 години след

бе създадено Управление 7, в
което влизаха няколко завода,
сред които „Арсенал“ под име-
то Завод 21. Директор на Упра-
вление 7 бе Марий Иванов, а
когато той стана
министър на ма-
шиностроенето,
за директор бе
назначен ген.
Георги Ямаков.
Когато премест-
ват Управление 7 в Сопот и съз-
дават ДСО „Ме-
талхим“, Завод
21 е наречен
Завод 10...

В завода ме
разпределиха в
33-та работилница, т.нр. ста-
ра оръдейна. По

мое време младият работник
задължително се присичава-
ше за 3 месеца към майстор –
да го учи, докато прецени, че
може сам да се справя. През
октомври 1951 година оти-

де новината, че руснаците да-
ват лиценз за производство на
автомат „Калашников“ и B10
(гладкостволно оръдие, без
набраздяване). Започнахме
усвояването на тези изделия.
Работата на технолог по раз-
ходните норми не е влечеше
вече, исках с нещо по-сложно
да се занимавам, техниката бе
в кръвта ми. И тогава отидох
при Марин Александров, кой-
то беше началник на новата
оръдейна, отговаряше за ус-
вояването на B10 и събира-
ше група. Марин Александров
беше много добър специалист,
кой стана герой на социалист-
тическия труд. Започнах при
него. После при нас дойде
документацията на РПГ (ръ-
чен противотанков гранатомет). Усвоихме го за 5-6 ме-
сека и произведохме 500-600
бройки, после станаха 1200
и стигнахме 6000, докато бях
там. Марин Александров бе
назначен за главен технолог,
на негово място дойде Богдан
Колев, който после стана
главен инженер на Завод 1, а
мен назначиха за началник
бюро в технологичен отдел.
Аз поех артилерийските изде-
лия, основно РПГ. След това
започнахме усвояването на
СПГ (станочен противотанков
гранатомет), което беше по-
сложно. Но един ден Богдан
Колев ми казва, че трябва да
отида в командировка
в Червен бряг. Отива-
ваме с Александров и виждаме ЗУ (зенитна
установка). Предстои
да я усвояваме. На
въръщане от Червен
бряг Александров ми
вика: „Кольо, с тая
установка ще си бъл-
каш главата!“. Пророк
излезе. Започнахме,
но тъй като вървеше
производството на
автомата, на РПГ-то,
никой не обръщаше
внимание на ЗУ-то. 20
години го усвояхме!
Дори един колега ми
викаше: „Шахов, ти
ще се пенсионираш
със ЗУ-то“, а аз му
отговарях: „Аз ще се
пенсионирам, обаче ще по-
дпиша документ, че е усвоено.“

че съм си свършил работата!“. Действително – усвоихме го, изпитахме го, всичко бе перфектно и започна да се работи.

**Един ден ми се обажда
Николай Ибушев**

Той вече беше директор
на „Инженеринг“-а в „Ар-
сенал“. Казва ми: „Ще
трябва да изнасям ЗУ-то,
няма друг, който да знае
повече за него от теб. Ти
си човекът, от мен имаш
пълно съдействие“. Оти-
дохме при директора на
предприятието, който ни
обясни задачата по пре-
работването на цялата
документация, отпуснаха
ни и определен бюджет.
Предстоеше ни огромна
и много сериозна рабо-
та. Тук държа да кажа, че
много лесно се работи с
Николай Ибушев, защото
знае какво иска и как да
бъде постигнато. Човек с
големи възможности, из-
ключителен специалист!
С него изпълнихме една
от най-трудните и отто-
ворни задачи, поставени
пред завода в началото
на 90-те години. Настани
ни на 3-ия етаж на управ-
лението на Завод 1 и започ-
нахме да събираме технически
кадри. Аз станах началник на

ната част на ЗУ. Привлякохме
специалисти от заводите 1, 5, 6,
станахме 60 души. Водех точна
сметка за всяко нещо, бях много
стриктен и принциплен за всич-
ко, макар че не ми се размина
и една горчилка. Двама колеги

Инж. Николай Ибушев с Кольо Шахов на една от традиционните арсеналски срещи

Среща на ветераните оръжейници от Завод 1, 14.09.2019 г.

своето пенсиониране, кога-
то чуе „Арсенал“, сърцето му
трепва и спомените се връщат
ясни, съкаш всичко се случва
днес.

За да запазим историята, която
той разказва за „Арсенал“, за
хората, с които го е срещнала
събдата му на оръжейник и за
събитията тогава, съхранявам
се спомените на Кольо Шахов
за поколенията, предавайки
разказа му от първо лице.

**Пътят от Зелениково до
Казанлък**

Роден съм в село Зелениково
през 1931 година в семейство с
четири деца – аз съм единствен-
ият син. През 1945-а откриха
в Брезово гимназия. Записах
се да уча в нея, защото не ме
приеха в техникума в Карлово,
но гимназиалното образование
много не ме влечеше. Обичах
техниката. Затова, когато мой
братовчед дойде в Казанлък и
ми каза, че в завода, днес „Ар-
сенал“, са открили техническо
училище, реших да дойда и аз.
Първите 20 души започнали
през 1947 година – настанили
ги на 3-ия етаж на казиното
в две стаи – в едната учат, в
другата слят. Преди това бях
две години бригадир в Родопите
и оттам дойдох в Казанлък, по-
където се изпълнил по
български език и математика,
приеха ме и наесен започнах
в заводското училище. Наста-
ниха ми на пълен пансион в
северното крило на казарма-
та, където сега е НИТИ. През
1950 година започнах работа
като слюсер в „Арсенал“. Тога-
ва той се наричаше Завод 21. През 1949 г. към Министерството на машиностроенето

дох войник в Сливен, а оттам
исках да ме пратят в Шумен
за офицер, но за отказах и се
върнах в Казанлък.

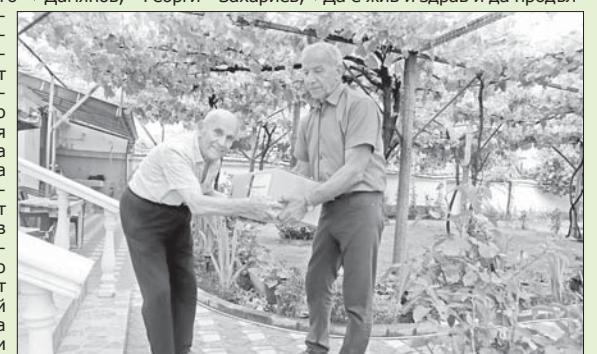
**Тук ми беше
„хвърлен път“**

Пак започнах в 33-та работилница,
но тогава създадоха нов щаб – дефектор, който
да описва трофеите оръдия. Бях много и се намира-
хът източно от Управлението на
завода. Изпълних задачата и
напълно естествено щастът бе
закрит през 1954 г. Предстои-
ше ми пак да се върна в ста-
рата оръдейна. Междувременно,
не бях спръл да следвам
мечтата си да уча в техникум и
карах вечерно Мехотехни-
кума в Казанлък. Денем на
работка – вечер на училище. И
тогава ми се обажда партайният
секретар Таню Фитков – да
са обяди на кадровика Кънчо
Гунев, който преди това беше
възпитател в заводското учи-
лище. Назначиха ми за техноло-
гол на разходните норми, при
инж. Минчо Минев, началник на
конструктивния и технологич-
ният отдел, тогава разположен
в сградата на заводското управле-
ние. Бях млад, 23-годишен, енергичен. Бързо си
върших работата и ме бях за-
белязали от заводския комитет на
Комсомола. Срещнах се с Пано Козаров и Христо Ганев.
Занимавах се и с комсомолска
дейност, а когато Пано Козаров
стана заместник-кмет при
Бончо Милев, а Христо Ганев
засега неговото място, ми предло-
жиха да застана на мястото
на Христо Ганев. Нямах жела-
ние за партайна работа, обаче
не можеш да откажеш. Видях
се чудо! И точно тогава дой-

до бюрото по преработката на
конструктивната и технологич-
на тема на „Капиталът“ на Карл
Маркс, книги от известни лич-
ности в Казанлък като Стефан
Дамянов, Георги Захариев,
временни български писатели
като Стефан Цанев и Георги
Господинов.
Да е жив и здрав и да продъл-

За спомен с колеги, 26.09.2015 г.

Двама дългогодишни арсеналци: Кольо Шахов връчва на Николай Станчев дарението си от книги за библиотеката

Неделчо Братоев, Минчо Тачев,
книги за американските
президенти Доналд Тръмп и
Барак Obama, романи от съ-

жава дълголетната традиция
на своята фамилия!

На Многая и Благая лета!
Юлия Младенова

УСПЕХ НА МАЛКИТЕ ГРАЦИИ НА СВЕТОВНИТЕ ТАНЦОВИ ФИНАЛИ

В шестицата на най-добре представилите се състави на Световните Танцови финали – Dance World Cup, състояли се в Прага, Чехия, се нареди казанълъкският Балетно-танцов център „Грация“ към НЧ „Възродение Искра – 2000“. Момичетата на Алла и Юлиана Ангелови се представиха много добре и заеха почетното 5-о място във възрастовата категория „Джуниър 13-17 години“ в стил „Народно-сценчен танц“. Успехът е особено ценен за малките грации от Казанълък, защото конкурренцията в Dance World Cup е огромна и най-трудното е било, че са се състезавали на равни начала с професионални формации.

В този състав казанълъкските момичета са направили своя дебют на голяма световна сцена. „Не беше лесно за нашите деца, които са 8-10-годишни, да се състезават в по-голямата възрастова група „Джуниър 13-17 години“, където има по-серизозна конкуренция и участват професионални изпълнители, – отбелязват от ръководството на „Грация“. – Заради двете ни по-големи момичета, които са на 17 години, целият детски ансамбъл участва директно, съгласно конкурсния правилник, в по-високата възрастова категория. Не беше лесно. Но те не се уплашиха и смело, с детски артистизъм, възхновено, с удоволствие и радостни емоции изиграха танца си“. От балетния център допълват още, че смесеният ансамбъл е участвал с един танц – „Арагонска хата“, като възпитаниците на казанълъкската школа са наредили сред най-добрите в света с 82 точки от общо 100. БТЦ „Грация“ е спечелил 14 квоти за участие в световната надпревара, но по обективни причини ръководството на центъра е взело решение да сведе участието на казанълъкските момичета в конкурсната програма до два поредни състезателни дни.

В Dance World Cup са участвали 9500 танцьори от 54 държави. За пътуването на малките танцьори финансова подкрепа оказаха общинските съветници от Коалиция „Альтернатива на гражданите“ чрез едноименната фондация, която направи дарение на БТЦ „Грация“ – Казанълък.

СИНДРОМ НА ПРОФЕСИОНАЛНОТО ИЗЧЕРПВАНЕ

Синдром на професионалното изчерпване (на английски: burnout) е по-натяние, използвано в статията „Прегарянето: Високата цена на високите постижения“ на американската психиатър Хърбърт Фрайденбергер през 1974 г., който забелязва този синдром сред своите колеги. Характеризира се със специфични симптоми и стадии на развитие.

Основният аспект на този синдром е повишеното чувство за интелектуално, емоционално и физиологично изтощение. Без да има строга дефиниция, се разглежда като професионален феномен, който влияе върху всички аспекти на личността – физиологични, емоционални, поведенчески, включително проявява на негативни настроения, инсулт, инфаркт, колит, язва, гастрит, затлъстяване, мигrena, астма, стерилитет. В последните години изследванията обхватват все по-широк кръг от професии – полицаи, учители,

журналисти, лекари, научни работници и др. По данни от проучване на Националното сдружение на общопрактикуващите лекари, 70% от лекарите в България страдат от този синдром.

Като противодействие на това професионално заболяване се препоръчва развиране на интереси извън

Inventory (MBI). Развитието на синдрома е пропорционално на несъответствието между личност и професия. Кристина Маслач определя шест основни области на несъответствие:

- Изисквания към работещия и неговите реални възможности;
- Стремеж към независимост в работата и степента на приложен контрол;
- Вложени усилия в работата и недооценка на приносите;
- Отсъствие на позитивни взаимоотношения с работния колектив;
- Отсъствие на справедливи взаимоотношения в работата;
- Етични принципи

на личността и изискванията на работата.

Докторът по психология Арч Харт констатира определени различия между стреса и синдрома на професионалното изчерпване, простиращи се в границите между физическата хиперактивност и емоционалното изчерпване.

работното място – нещо, което се върши с удоволствие. През 1982 г. американският психолог Кристина Маслач заедно с колежката си Сюзън Джаксън разработва научен метод за изучаване на синдрома на професионалното изчерпване, благодарение на който създава първия тест, оценяваш нивото му – Maslach Burnout

От Тибет: БЪДЕТЕ ДОБРИ ХОРА

Само три дни, след като Далай Лама отпразнува своя 89-и рожден ден на 6 юли, Казанълък посрещна делегация от Тибет, воде-

на от председателя на Фондацията за хималайска култура със седалище в Делхи Лобсанг Пунцок, и представители на Фондация „Калпатару“ в България, ориентирана към изкуство, хармония, красота. Делегацията бе съставена от трима монаси от манастира „Гоме“ в Южна Индия, тибетски танцьори, доброволци от фондация „Калпатару“, представлявана от Виктор Францев, съмишленци.

Гостите от Тибет представиха два характерни жизнерадостни танца, които се изпълняват на големи фестивали и щастливи събития. „Танците сближават хората“, сподели Лобсанг Пунцок, веднага след посещението на делегацията в Община Казанълък, която бе посрещната от кмета Галина Стоянова. Сред домакините от страна на Общинския съвет бе адв. Мариета Пепелешкова от Коалиция „Альтернатива на гражданините“.

„Посещението в България – в Бургас и Казанълък, за което благодарим на двете общини, totally надмина нашите очаквания, – каза Лобсанг Пунцок. – Ние представяме тибетската култура навсякъде по света и хората навсякъде

са добри, но в България бяхме изненадани от това, колко всички са гостоприемни, топли, мили, приятелски настроени. Хората тук се интересуват от тибетската култура на състраданието“. Допирните точки между хората в Тибет и в България, според председателя на Фондацията за хималайска култура, е топлотата към другия, която той е забелязкал по време на визитата си в нашата страна и при срещите си с различни хора. „В Тибет ламите казват: Ние сме насочени към хората, стремим се към добруването им, щастливи сме, ако можем да помогнем на другите“, допълни той. Фокусът там е върху духовното просветление, което се постига с различни духовни практики.

„Посланietо от Тибет е много просто, – сподели Лобсанг Пунцок. – Негоят светейшество Далай Лама казва: Бъдете добри човешки същества, бъдете състрадателни и винаги се грижете повече за другите, отколкото за себе си. Личният интерес да бъде осътен на втори план, на първи да е грижата за другите хора. Най-важното е да не бъдем

алчни, да сме доволни от това, което имаме. Да не ламтим за още, защото всичките проблеми в този свят сидят от този ламтеж за по-важни.“

В Казанълък делегацията разглежда част от за- бележителностите на града и Долината на ро- зите, след което отпътува за Индия.

ЧЕТИРИ НАЧИНА ЗА КРАТКА ПОЧИВКА НА РАБОТНОТО МЯСТО

Въпреки че стресът на работното място се отразява по много начини на нашето ежедневие, може би най-големият му ефект е върху психическото здраве.

Изкореняването на стреса на работното място очевидно не е опция. Това поставя пред всеки различни начини за по-добро справяне с него. Отговорът може да изглежда твърде очевиден.

Ако смятате, че сте твърде заети, за да си вземете почивка, чувствате се виновни, че се измъквате през работно време или не искате колегите ви да мислят, че сте непродуктивни, не сте сами.

Може също така да забележите, че сте по-раздразнителни, отгечени или възмутени от колегите и задачите си от обикновено. Дори усещането за постоянна умора може да показва, че трябва да се отдръпнете от екрана. Обръщайте внимание на това през целия ден – или дори през час.

- Напрежението при работа главно се натрупа във вратата и раменете. Когато го усетите, се спрете, облегнете се удобно назад, завъртете главата. Можете също така да масажирате с приятен за вас натиск.

- Станете, отидете до прозореца. Полюбувайте се на гледката. Опитайте се да не мислите поне за кратко за настоящата си задача.

- Отидете до диспенсъра, налейте си вода. Направете си чай или кафе. Хидратирайте тялото, това е полезно.

- Дишайте. Просто отделете няколко минути, съсредоточени върху него.

Страницата подготви Юлия Младенова

АРСЕНАЛЕЦ ЩЕ ВЕЕ ЗНАМЕТО НА ХАДЖИ ДИМИТЪР

Тодор Байнов, настройчик на програмни машини в Завод 6/120 на „Арсенал“, влиза в ролята на знаменосец в четата на Хаджи Димитър тази събота във възстановката на последния бой под връх Бузлуджа, в който войводата загива преди 168 години. Байнов работи в оръжейницата по-малко от година. Избира я вече като магистър от ТУ – Габрово, специалност „Машиностроене и уредостроене“. Участва в историческите възстановки от 14-годишната „Традиция“. През 2012-а той поставя първия спектакъл на лобното място на Хаджи Димитър. Николай, някога завършил арсеналското професионално училище, бивш полицай, е председател на местното дружество и зам.-председател на националната структура на историческите ентузиасти. Семейната традиция е:

Зарязващ всичко и тръгващ!

С тях е и по-големият брат Цветан, който и тази година ще е в ролята на Хаджи Димитър, преди две години изпълнявана веднъж и от Тодор. Делото на „Традиция“ е безкористно, за лична сметка, отнема много свободно време, обясняват Байнови. От пролетта до сега казанлъшкото дружество от 15 души, включително две жени и едно момиченце, вече е „играло“ на Първата пушка в Копривщица, събралието на Оборище, в Клисура и последно в Златница преди две седмици.

Фамилната къща на Байнови, чийто корени са от Дервиш могила, близо до Одрин, е горд, че тази година за пръв път 10 от участниците – четници на Бузлуджа, ще бъдат абсолютно достоверно и изцяло комплектовани участници в боя – от шинела и шапка до пушката „Шаспо“ и щика. Всички 24 четници, 5 от които от Казанлък, ще бъдат само млади мъже до 30 години. Униформите, ушити от „прекрасната Албена“ от Велики Преслав, са от плат, близък до автентичния, изтъкан в Троян. Един костюм излиза към 400 лв., с цялото снаряжение стига 3 хилади. Пушките се търсят от европейски търгове, всеки ден се следи пазара в интернет. Произведените до 1900 г. пушки с облечен куршум не се водят от ръжия и купуването е полесно, обяснява Николай, но всяка пратка се освобождава в София след личен преглед на доставката. Именно от чужбина наскоро казанлъчани се сдобиват с шест броя „Шаспо“ от 1866 г. В началото било по-евтино, а и хората дарявали намерени по таваните и избите пушки. Сега „Крънка“ от Освободителната война е към 3000 лева. Затова голяма част от оръжието „Традиция“ купува на части и слобява. На възстановки се стреля с халосни патрони без търдо тяло, всяка пушка е обезопасена, за да не наранява, ако улучи човек.

Тодор Байнов като Хаджи Димитър, първият от ляво надясно, с приятели от НД „Традиция“

Байнов държи на сценария

Семейство Байнови проучва научна литература, снимки и музеи у нас и в Турция. Николай чете „В търсение на истината“ на проф. Зина Маркова и спомените на четника Христо Македонски. Консултира се с историка Венцислав Чаков и изкуствоведа д-р Александър Бъчков, познавачи на униформите. Той не вярва в „теорията“ за погребението на Хаджи Димитър на Катрафил в Средна гора, опровергана е от съвременници на събитията и днешни учени. А патриотичният дух идва от уважението към загинали във войните роднини, обяснява Николай Байнов, който през 2010-а, след Парад на знамената в Нова Загора, „се пали“ и веднага решава да основе клуб на „Традиция“ в Казанлък. Това става година по-късно. Първото им събитие са Хаджи Димитровите възстановки. Николай Байнов пише сценария, организира всичко и изпълнява ролята на героя.

В дружеството, в което заедно са „от чистачите през магистратите до бизнесмените“, за политика не се говори. Всички са „просто“ българи, обичащи родната история. Нови членове приемат с двама поръчители и само, ако не са осъждани. Скоро, при навършването на своите 18 години, тук ще постъпи най-младият член, Крис Каракоеv, следващ стъпките на баща си.

Днес казанлъчани, познати с участието си в повечето от 56-те постановки, които „Традиция“ годишно изпълнява у нас, са разпознаваеми и с националната възстановка на Шипченска епopeя на връх Св. Никола в края на август. Амбицията на Байнови е и там участниците да бъдат изявили в достоверни облекла и реквизит. През миналата година, след спечелен проект пред Министерството на отбраната, са ушити 100 униформи за Шипка. На предстоящите след месец чествания министерството финансира вдигането на военен лагер за 350-имата ентузиасти край „Орлово гнездо“.

Диана Рамналиева

ИСКАМ МОИТЕ ВЪЗПИТАНИЦИ ДА СТАНАТ ХОРА С ХАРАКТЕР

Казва казанлъшката легенда в шаха – FIDE майсторът Петранка Драганова, ръководител и треньор на Шахклуб „Казанлък 21“

Петранка Драганова е майстор на спорта в България и носител на международната титла FIDE майстор по шах. Занимава се с шахмат от деветгодишна, а година по-късно печели първата си републиканска шампионска титла. И оттам

нататък – във всяка възрастова група – деца, младежи, жени, сеньори, тя става държавен шампион на България. Постигната е всичко като състезател, като отбележва, че по нейно време медали са се давали много трудно и то само на държавни първенства. Днес продължава да печели медали в индивидуални и отборни състезания за сеньори. 30 години Петранка Драганова е треньор на деца и подрастващи, а през 2025-а създаденият и ръководен от нея Шахклуб „Казанлък 21“ ще навърши четвърти век.

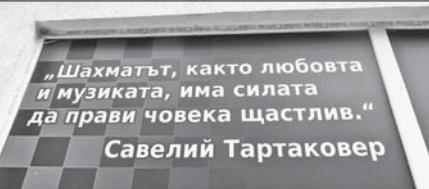
За казанлъшката легенда в шаха 20 юли не е само денят на нейното рождение. Този ден е кармичната ѝ връзка с шаха – през 1966 година, когато едва 10-годишна става за първи път шампион на България, 20 юли е обявен за Световен ден на шаха. И по Божията воля, нейният личен ден съвпада с един от най-красивите и почитани християнски празници – Илинден.

„Без характер голям спортсмен не се става, – категорична е борбената Петранка Драганова. – Постигната съм всичко в своята спортна кариера, затова сега тръпката ми е да видя как се изграждат децата с характери. Например, Симеон Дичев, който дойде на 5 години в клуба, сега е тийнейджър на 15. Един прекрасен младеж, на когото всички по-малки деца в клуба искат да приличат“.

Петранка Драганова казва: „Моята цел в работата не са непременно шампионските титли, защото шампионите се забравят, а изграждането на силен, волеви характер, който остава за цял живот. Шахът учи детето да не се предава, да преследва целите си, да не се отказва“. Тя споделя,

Петранка Драганова очаква свояте възпитаници в Шахклуб „Казанлък 21“

Надписът на клуба

че в семейството ѝ са били четири деца, отгледани от майка им. „На шаха дължа всичко, изградих се като човек, научих се на търпение, научих се да виждам два хода напред във всяка ситуация и да намирам решение, – прави равносметка в навечерието на своя рожден ден Царицата на шаха от града на розите. – Това, което обаче може да ме „събори“, са лъжата и некоректното отношение“.

Петранка Драганова целогодишно тренира деца – няма лято, няма зима. Тези, които са упорити и последователни, знаят това и не пропускат тренировките. На 20 юли тя организира национален турнир, посветен на Световния ден на шаха, който тази година се провежда за пети път. Всяка година клубът е домакин на още 3 традиционни турнири с участието на деца от цялата страна – за купа „Левски“, купа „Кирил и Методий“, купа „Народни будители“ и Коледен турнир за най-добрите възпитаници и техните родители. За безпроблемното провеждане на тези състезания Драганова е благодарна на общинските съветници от Коалиция „Альтернативата на граждани“, които чрез едноименната фондация подкрепиха финансово Шахклуб „Казанлък 21“ в закупуването на 20 специални часовници

за шах. Освен това, казанлъшките деца участват в много състезания в България и печелят медали и купи. Само след месец – през август, им предстои турнирът за националната купа „Морско кочче“. А догодина Шахклуб „Казанлък 21“ ще отбележи своята 25-а годишнина. Един достоен юбилей, който Петранка Драганова се надява да бъде достойно отбелаяз.

Юлия Младенова

СТРАННОСТИТЕ НА ИЗВЕСТНИТЕ

Много от великите личности били хора със сложни характеристи. Гениални, но екзентрични, с трудно обясними навици. Примерите са многоубийни: Байрон изпадал в ярост при вида на солница, имал сбърка от кичури коса на обичаните от него дами; Гертруда Шайн ненавиждала препинателните знаци, а Стивън Кинг мразел наречията; Гьоте работел само в затворени помещения без свежък въздух; Мопасан се дразнел от Айфеловата кула, но обядвал в нейния ресторант, тъй като само оттам не я виждал; голямата страсти на Гогол бил ръководител; докато работел, Бетовен поливал главата си с вода; всяка сутрин Стравински стоял по 15 минути на главата си; Шилер се вдъхновявал от миризмата на изгнили ябълки; Вирджиния Улф пишила права, а Труман Капоти леглан; Ампер можел да изрази идеите си само ходейки; за да рисува и по тъмно, Van Гог носел сламена шапка със свещи върху нея; Микеланджело рядко се къпел, не сменял дрехите си с дни; Мао Дзедун не си миел зъбите, а дъвчил зелен чай; Маяковски бил маниак на чистотата, изпитвал злоба при всяка мастилото; Салвадор Дали оцветявал любимата си котка в различни цветове и я водел на ресторант; Марлон Брандо бил голям чревоугодник – обожавал понички, а веднък си поръчал цигар самолет от шунка и шампанско; преди да седне да работи, Бенджамин Франклин се запасявал с огромно количество кашкавал; Александър Дюма пишел прозата си само върху синя хартия, поезията си – върху жълта, а статитите си – върху розова; Киплинг можел да пише само с черно мастило, а Карол – с лилаво; Джек Лондон пишел по 1000 думи на ден, Уилям Голдинг – по 3000, Антъни Тролъл – по 250 думи на всеки 15 минути, засичал ги с хронометър; Томас Улф не ходел дори до тоалетната, докато не напише точно 1800 думи; Стивън Кинг бил графоман – издателите отказвали да му публикуват повече от една книга годишно; Брамс непрекъснато почистявал обувките си, това го вдъхновявало; Айнщайн не носел чорапи, при официални поводи обувал ботуши; Монро мразел скъни блякъту, украсенията й били изкуствени; съвременният японски писател Харуки Мураками не сядал да пише, без да е тичал по тъмно – затова си ляга вечер в 9 и става в 4 сутринта.

Странностите на известните са безгранични и изненадващи...

ОНОРЕ ДЬО БАЛЗАК /1799-1850/

Балзак е френски писател, чиито творби са събрани в епичния цикъл „Човешка комедия“, включващ 95 завършени и 48 незавършени произведения. В знак на дълбоко уважение към гениалния човек, той свалял шапка, когато говорел за... себе си. Бил маниакално трудолюбив автор. Бил пристрастен към кафето, смятал, че то води до творчески порив. Не сядал да пише, без да изпие 5-7 чаши кафе. За да стоя буден, изпивал до 50 чаши в денонощето. През живота си изпил около 50 хиляди. Казвал: „Ако не беше кафето, нямаше да мога да пиша, което е същото, като да не мога да живея“. Писателят обаче страдал от стомашни болки, главоболие и високо кръвно налягане.

ЛЕВ ТОЛСТОЙ /1828-1910/

Толстой е руски писател, най-великият романрист в историята. Известен е с романиите си „Война и мир“, „Ана Каренина“ и „Възкресение“. Бил граф, но поставял под съмнение морала на благородниците и заживял по най-обикновен начин – станал вегетарианец, носел селски дрехи, ходел с обувки, които изработвал сам. На гърдите си, вместо кръст, носел портрет на Русо. Особения се нрав проявил в първата си брачна нощ със съпругата си София. Та била на 18 години, той на 34. Писателят я накарал да прочете тези страници от дневниците му, в които подробно бил описан любовните си приключения. Идеята му била между него и София да няма никакви тайни.

ЧАРЛЗ ДИКЕНС /1812-1870/

Дикенс е английски писател, най-значимият прозаик на Викторианската епоха. Автор е на „Оливиър Туист“, „Големите надежди“ и др. Увличал се от хипнозата, мразел паметниците. Любимо негово развлечение било да посещава мортата.

НИКОЛА ТЕСЛА /1856-1943/

Тесла е сръбско-американски изобретател. Освен че бил вегетарианец, спял по 2-3 часа в денонощето. Преди сън свивал пръстите на краката си по 100 пъти – смятал, че така мозъчните му клетки стават по-силни. В лабораторията носел черен костюм, шапка и копринена кърпичка. Използвал тялото си като електрически проводник. Отсядал в хотелски стаи с число, кратно на 3. Преди да влезе в сграда, я обикалял три пъти. На масата си искал да има 18 салфетки на 6 купчинки. Бил гълъбовъд, обичал бели гълъби. Не бил женен. Мразел пълните жени и се ужасявал от перлите в женските обеци. Но докосвал каквътто и да е кръгъл предмет, както и вещ, която може да съдържа микроби.

ПИТАГОР /VI - V ВЕК ПР.Н.Е./

Древногръцкият математик и философ Питагор е една от най-загадъчните личности на античността. Фактите и легендите за него трудно се разграждат. Наричан е „башата на вегетарианството“. Хранел се предимно със зеленчуци, но толкова мразел боба, че не само не го ядял, а забранил и на последователите си да го ядат и дори да го докосват. Предполага се, че отвращението му към боба е причината за смъртта му. Според преданието, Питагор бил притиснат от вражески сили, а единственият път за бягство минавал през поле с боб, което ученият отказал да прекоси. Сред странностите му било и това, че ненавиждал ивици по възглавниците и спалното си бельо.

ЛЕОНАРДО ДА ВИНЧИ /1452-1519/

Да Винчи е италиански художник, скулптор, архитект и изобретател от епохата на Ренесанса. Бил отявлен любител на животните – освен че бил вегетарианец, купувал от пазара живи птици, за да ги пусне на свобода. Известен е с и необичайния си график за сън и почивка, придржал се към т. нар. „полифазен сън“, при който кратки дремки се редуват с будване през всичките 24 часа на денонощето. Художникът можел да пише с едната ръка, докато рисувал с другата. Впреки гениалността си, лесно се разсеявал. Работел бавно – това е причината до остави много от картините и изобретенията си недовършени.

ЕРИК САТИ /1866-1925/

Сати е френски композитор и пианист, автор на авангардна музика. Бил екстравагантен музикант: през 1893 г. съчинил композицията *Vexations*, състояща се от една базова фраза, придружена от акорди, която трябвало да се повтори 840 пъти последователно. Докато я пишел, Сузана Валадон, единствената жена, с която имал романтична връзка, го напуснала. Сати измислил собствена религия – секта на окултизма. Хранел се странно – ядял само бели храни: захар, сол, ориз, кокос... Сутрин ставал точно в 7.18 ч. и обядвал точно в 12.11 ч. Вечерята му започвала в 7.16 ч., лягал си в 10.37 ч. Винаги носел чук със себе си – за самозащита. Обичал чадъри, имал над 100.

АНДИ УОРХОЛ /1928-1987/

Уорхол е американски художник, кинорежисьор и писател. Негов е изразът „Всеки има право на своите 15 минути слава“. Известен е с мистериозния си характер. За да покаже как медите тероризират хората с едни и същи образи стотици пъти на ден, той стотици пъти принтирали едно и също изображение – например, на Елвис или Мерилин. Бил обсебен от идеята да присъства на няколко места едновременно. Затова наел човек, когото обличал като себе си и го пращал на партита, на която не можел да отиде – никой не разбираше измамата. Записвал на диктофон всичките си разговори и ги използвал за арт-проектите си. За да предизвика зрителя, някой от филмите му продължавали по 10 часа.

Подбор: Мария Рашкова

Издателски съвет: Николай Ибушев, Владимир Чучумиев, Янко Запрянов, Добрин Драгнев, Петя Папазова, Иван Иванов.
Редколегия: Юлия Младенова – гл. редактор, Диана Нейчева, Мария Рашкова, Димитър Бахчеванов, Невена Атанасова, Искра Буюклиева, Венко Юнаков. Със съдействието на КНСБ и КТ "Подкрепа" в "Арсенал" АД.

За връзка с редакторите на "Трибуна Арсенал": e-mail: tribuna.arsenal@gmail.com; Юлия Младенова: 0882 98 70 14, e-mail: julia_mladenova@abv.bg; Диана Рамналиева, e-mail: di_ramnalieva@abv.bg; Мария Рашкова: 0882 98 70 12, mvrashkova@abv.bg; Димитър Бахчеванов: 0888 21 01 00